

§ 363

Yttrande över remiss om en långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)

KSN-2020-02959

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. **att** avge yttrande till Justitiedepartementet enligt ärendets bilaga.

Sammanfattning

Justitiedepartementet har remitterat betänkandet En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54) till Uppsala kommun för yttrande senast 7 december 2020.

Utredningens uppdrag är att ta ställning till utformningen av den framtida svenska migrationspolitiken i syfte att fastställa en ordning som är långsiktigt hållbar. Utgångspunkten för uppdraget har varit att migrationspolitiken ska vara human, rättssäker och effektiv. Betänkandet kan läsas i sin helhet via följande länk [till regeringens webbplats](#).

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 4 november 2020
- Bilaga, Yttrande över remiss om en långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2020-11-04

Diarienummer:
KSN-2020-02959

Handläggare:
Nina Klinge Nygård

Yttrande över remiss om en långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** avge yttrande till Justitiedepartementet enligt ärendets bilaga.

Ärendet

Justitiedepartementet har remitterat betänkandet En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54) till Uppsala kommun för yttrande senast 7 december 2020.

Utredningens uppdrag är att ta ställning till utformningen av den framtida svenska migrationspolitiken i syfte att fastställa en ordning som är långsiktigt hållbar. Utgångspunkten för uppdraget har varit att migrationspolitiken ska vara human, rättssäker och effektiv. Betänkandet kan läsas i sin helhet via följande länk [till regeringens webbplats](#).

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret. Barnperspektivet har beaktats i ärendet. Att avge yttrandet har inga konsekvenser sett ur näringslivs- eller jämställdhetsperspektivet.

Föredragning

En brist i betänkandet är att kommittén inte haft i uppdrag att lägga fram förslag kring många av de delar som är viktiga för kommunerna: att ge bra förutsättningar för

människor som stöd i integrationen och etableringen, likaså ansvarsfördelningen mellan staten, kommunerna och regionerna.

Situationen med tillfälliga lagar har försvårat långsiktigheten i kommunens arbete och möjligheterna att uppskatta effekten som eventuella ändringar på längre sikt kan medföra. Också för individen har tillfälliga lagar inneburit en stress och osäkerhet, inte minst för barnen i berörda familjer.

Sett ur barnperspektivet är tidsbegränsade uppehållstillstånd inte att förespråka med den osäkerhet i tillvaron och framtiden det skapar. Ju längre tidsperiod de tillfälliga uppehållstillstånden beviljas på desto positivare för framförallt barn. Anställning ökar chanserna att få permanent uppehållstillstånd och ger ett lugn till familjer och barn.

Antalet asylsökande har nu minskat betydligt och utmaningen för samhället har övergått från att hantera mottagandet av asylsökande till att istället handla om att främja etablering och integration. Uppsala kommuns målsättning med integrationspolitiken är att alla invånare ska kunna försörja sig och delta i samhällslivet på lika villkor oavsett kön, etnisk och kulturell bakgrund.

Språkrav och samhällskunskap som villkor för permanent uppehållstillstånd kan ge effekter för kommunernas vuxenutbildning, svenska för invandrare (SFI) och samhällsorientering (SO) för nyanlända, då fler grupper kan komma att behöva läsa SFI och SO. De föreslagna reglerna kan innebära ett väsentligt utökande av målgruppen och därmed antalet studieplatser kommuner behöver tillhandahålla.

Uppsala kommun anser att en etableringstid på två år är för kort. Det behövs minst tre år för nyanlända att etablera sig och komma i försörjning. En längre etableringstid kopplad till höjd ersättning för densamma är önskvärd för att täcka de faktiska kostnader Uppsala kommun har. Ovan har kommunen också framfört i skrivelse till Arbetsmarknadsdepartementet, Socialdepartementet, Sveriges kommuner och regioner, och Socialstyrelsen i september 2019.

Uppsala kommun vill understryka att finansieringsprincipen alltid skall gälla när staten vill utöka, ändra eller överföra uppgifter till den kommunala nivån.

Uppsala kommun har i sitt yttrande över betänkandet Ett samlat mottagande (SOU 2018:22) framfört att det finns ett behov av bättre samordning och tydligare rollfördelning mellan stat, kommun och region för ett rättssäkert och effektivt mottagande.

Uppsala kommun vill se ett tydliggörande av vilken beredskap kommunerna förväntas ha för stora tillströmningar av asylsökande och nyanlända. Kommunen ser ett behov av en nationell strategi eller plan för hur en sådan situation ska hanteras på nationell och lokal nivå, vilket framförts i yttrande över SOU 2018: 22.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 4 november 2020
- Bilaga, Yttrande över remiss om en långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Kommunstyrelsen

Datum:
2020-11-04Diarienummer:
KSN-2020-02959Handläggare:
Nina Klinge-NygårdJu.remissvar@regeringskansliet.se
Ju.ema@regeringskansliet.se
Ju2020/03215

Yttrande över remiss om en långsiktigt hållbar migrationspolitik SOU 2020:54

Justitiedepartementet har remitterat ovan rubricerat betänkande till Uppsala kommun för yttrande senast 7 december 2020.

En brist i betänkandet är att kommittén inte haft i uppdrag att lägga fram förslag kring många av de delar som är viktiga för kommunerna: att ge bra förutsättningar för människor som stöd i integrationen och etableringen, likaså ansvarsfördelningen mellan staten, kommunerna och regionerna.

Situationen med tillfälliga lagar har försvårat långsiktigheten i kommunens arbete och möjligheterna att uppskatta effekten som eventuella ändringar på längre sikt kan medföra. Också för individen har tillfälliga lagar inneburit en stress och osäkerhet, inte minst för barnen i berörda familjer.

Ur barnperspektivet sett är tidsbegränsade uppehållstillstånd inte att förespråka med den osäkerhet i tillvaron och framtiden det skapar. Ju längre tidsperiod de tillfälliga uppehållstillstånden beviljas på desto positivare för framförallt barn. Anställning ökar chanserna att få permanent uppehållstillstånd och ger ett lugn till familjer och barn.

Antalet asylsökande har nu minskat betydligt och utmaningen för samhället har övergått från att hantera mottagandet av asylsökande till att istället handla om att främja etablering och integration. Uppsala kommuns målsättning med integrationspolitiken är att alla invånare ska kunna försörja sig och delta i samhällslivet på lika villkor oavsett kön, etnisk och kulturell bakgrund.

Språkkrav och samhällskunskap som villkor för permanent uppehållstillstånd kan ge effekter för kommunernas vuxenutbildning, svenska för invandrare (SFI) och samhällsorientering (SO) för nyanlända, då fler grupper kan komma att behöva läsa SFI och SO. De föreslagna reglerna kan innebära ett väsentligt utökande av målgruppen och därmed antalet studieplatser kommuner behöver tillhandahålla.

Uppsala kommun anser att en etableringstid på två år är för kort. Det behövs minst tre år för nyanlända att etablera sig och komma i försörjning. En längre etableringstid kopplad till höjd ersättning för densamma är önskvärd för att täcka de faktiska kostnader Uppsala kommun har. Ovan har kommunen också framfört i skrivelse till Arbetsmarknadsdepartementet, Socialdepartementet, Sveriges kommuner och regioner, och Socialstyrelsen i september 2019.

Uppsala kommun vill understryka att finansieringsprincipen alltid skall gälla när staten vill utöka, ändra eller överföra uppgifter till den kommunala nivån.

Uppsala kommun har i sitt yttrande över betänkandet Ett samlat mottagande (SOU 2018:22) framfört att det finns ett behov av bättre samordning och tydligare rollfördelning mellan stat, kommun och region för ett rättssäkert och effektivt mottagande.

Uppsala kommun vill se ett tydliggörande av vilken beredskap kommunerna förväntas ha för stora tillströmningar av asylsökande och nyanlända. Kommunen ser ett behov av en nationell strategi eller plan för hur en sådan situation ska hanteras på nationell och lokal nivå, vilket framförts i yttrande över SOU 2018: 22.

Kommunstyrelsen

Erik Pelling
Ordförande

Lars Niska
Sekreterare